

KOMUNIKAT PRASOWY nr 111/26

Luksemburg, 16 lipca 2026 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-524/24 | Włochy/Austria (Autostrady Brenner i Doliny Innu)

Według rzecznika generalnego Manuela Camposa Sáncheza-Bordony zakaz ruchu w godzinach nocnych, sektorowy zakaz ruchu i zakaz ruchu w okresie zimowym, wprowadzone przez Austrię na autostradach Doliny Innu (A12) i Brenner (A13) są sprzeczne z prawem Unii

Natomiast system dozowania wjazdu na autostradę Doliny Innu nie jest sprzeczny z tym prawem

Włochy wniosły skargę o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko Austrii¹. Uważają, że Austria naruszyła prawo Unii², wprowadzając pewne środki ograniczające ruch pojazdów ciężarowych przewożących towary na autostradach Doliny Innu (A12) i Brenner (A13)³. Szlak komunikacyjny powstały w wyniku skrzyżowania tych autostrad stanowi **kluczową arterię transeuropejskiej sieci transportowej**: umożliwia on połączenie drogowe Włoch z Niemcami, a za ich pośrednictwem z innymi państwami Europy Północnej.

Sektorowe zakazy ruchu, które ograniczały ruch pojazdów ciężarowych na tym szlaku drogowym, wprowadzone przez Austrię w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń w korytarzu Brenner i w jego otoczeniu, zostały uznane przez Trybunał Sprawiedliwości za niezgodne z prawem Unii w dwóch wyrokach z 2005 i 2011 r. (odpowiednio wyroki „Brenner I” i „Brenner II”)⁴.

W 2016 r. Komisja była bliska wniesienia sprawy przeciwko Austrii do Trybunału Sprawiedliwości z powodu systematycznego przekraczania w regionie Tyrolu limitów stężenia NO₂ określonych w dyrektywie w sprawie jakości powietrza⁵. Limity te obowiązują od 2020 r. Aby temu zapobiec, Austria zaostrzyła istniejące zakazy i wprowadziła nowe.

Włochy zaskarżyły przed Trybunałem Sprawiedliwości **cztery z tych środków (zakaz ruchu w godzinach nocnych, sektorowy zakaz ruchu, zakaz ruchu w okresie zimowym oraz system dozowania wjazdu na autostradę A 12).**

Austria przyznała, że niektóre z wymienionych środków mają ograniczający wpływ na swobodę przepływu towarów, ale utrzymuje, że są one uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego: ochroną środowiska, zdrowia ludzkiego i bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Rzecznik generalny Manuel Campos Sánchez-Bordona zaproponował Trybunałowi Sprawiedliwości uwzględnienie skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w odniesieniu do trzech zakazów oraz oddalenie skargi w odniesieniu do czwartego środka.

Zakaz ruchu w godzinach nocnych uniemożliwia ruch pojazdów ciężarowych (o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 7,5 tony, z pewnymi wyjątkami) w porze nocnej po 84-kilometrowym odcinku autostrady A12. Zakaz obowiązuje przez cały rok, ale różni się w zależności od półrocza oraz od tego, czy dany dzień jest dniem roboczym, czy wolnym od pracy. Według Austrii celem tego zakazu jest **przesunięcie w czasie** emisji NO₂ **z pory nocnej na godziny dzienne**, kiedy to warunki atmosferyczne sprzyjają rozpraszaniu emisji, dzięki czemu stężenia NO₂ w powietrzu powinny być niższe.

Rzecznik generalny uznał, że **zakaz ruchu w godzinach nocnych nie odpowiada dążeniu do osiągnięcia zamierzonego celu w sposób spójny i systematyczny**. Zakaz ten nie ma na celu skierowania ruchu na trasy alternatywne, a jedynie jego

przesunięcie na godziny dzienne, aby wykorzystać korzystniejsze warunki rozpraszania zanieczyszczeń w atmosferze. W związku z tym uzasadnienie wyłączenia na rzecz ruchu lokalnego i regionalnego, oparte na braku alternatywnych tras umożliwiających dotarcie do określonych stref, jest niespójne z ogólnym celem zakazu ruchu w godzinach nocnych.

Rzecznik generalny dodał, że **Austria powinna była dokonać oceny proporcjonalności tego środka** w oparciu o zagrożenia dla zdrowia ludzkiego w świetle najnowszych dostępnych danych oraz rozważyć możliwość zastosowania środków alternatywnych przed podjęciem decyzji o wprowadzeniu całorocznego zakazu ruchu nocnego.

Sektorowy zakaz ruchu uniemożliwia przewóz pojazdami ciężarowymi **określonych towarów uznanych za nadające się do transportu kolejowego** na odcinku autostrady A12 o długości około 65 km. Rzecznik generalny uznał, że wyjątki od tego zakazu nie pozbawiają go spójności oraz że środek ten mógłby być odpowiedni do osiągnięcia zamierzonego celu, jakim jest ochrona środowiska. Jednakże w 2021 r., kiedy wartości graniczne określone w dyrektywie w sprawie jakości powietrza zaczęły być przestrzegane na wszystkich istotnych odcinkach autostrad A12 i A13, Austria **powinna była zbadać, czy zakaz ten można złagodzić**, czy też wskazane byłoby zniesienie lub złagodzenie innych środków ograniczających zawartych w tym samym zbiorze przepisów.

Zakaz ruchu w okresie zimowym uniemożliwiał w 2023 r. (z nielicznymi wyjątkami) poruszanie się po autostradach A12 i A13 pojazdów ciężarowych zmierzających do Włoch, Niemiec lub innych krajów dostępnych przez te państwa przez osiem kolejnych godzin w każdą sobotę przez okres dwóch miesięcy (od stycznia do początku marca, w godzinach od 7:00 do 15:00). Zakaz ten został ponownie wprowadzony w soboty zimowe 2024 r. Austria twierdzi, że zakaz ten był konieczny w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz sprawnego funkcjonowania autostrad w okresach znacznych zatorów komunikacyjnych.

Rzecznik generalny przyjął, że **zakaz ten ma charakter dyskryminacyjny**, ponieważ nie można określić jego zakresu stosowania wyłącznie na podstawie miejsca docelowego pojazdu poprzez ograniczenie go do tras, których celem jest zagranica, **oraz że nie jest on należyście uzasadniony**. W połączeniu z innymi zakazami praktycznie uniemożliwiał on międzynarodowy przewóz towarów pojazdami ciężarowymi w weekendy. W skali całego tygodnia pojazdy ciężarowe mogły poruszać się bez ograniczeń jedynie przez około 46 % całkowitego czasu. W rzeczywistości konieczność zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego i uniknięcia zatorów komunikacyjnych przez osiem godzin w soboty w okresie zimowym wynikała w dużej mierze ze skutków pozostałych środków dotyczących ruchu drogowego przyjętych przez Austrię.

Zdaniem Włoch środek polegający na **dozowaniu ruchu**, wprowadzony od marca 2018 r., ogranicza liczbę pojazdów ciężarowych jadących z Niemiec i zmierzających na południe autostradą A12 do maksymalnie 300 pojazdów na godzinę⁶. Środek ten stosuje się w określone dni ustalone z wyprzedzeniem przez organy austriackie oraz ogłaszane publicznie i okresowo. Według Austrii dozowanie ruchu nie utrudnia w rzeczywistości transportu towarowego, ma zastosowanie jedynie wtedy, gdy jest to absolutnie konieczne, i to przez kilka godzin (zazwyczaj rano), a ponadto nie przewiduje z góry określonej liczby dopuszczonych pojazdów, ponieważ ograniczenie liczby wjeżdżających pojazdów osiąga się przez ustanowienie dodatkowego ograniczenia prędkości.

W ocenie rzecznika generalnego dozowanie ruchu nie budzi zastrzeżeń, jeżeli – jak twierdzi Austria – **polega jedynie na ograniczeniu prędkości wprowadzonym wyjątkowo na określonych odcinkach autostrady w szczególnych okolicznościach, w obliczu uzasadnionych prognoz dotyczących zatorów komunikacyjnych**. Wskazał, że Włochy nie zdołały wykazać, iż dozowanie ruchu skutkuje ograniczeniem ilościowym w przywozie lub stanowi środek o skutku równoważnym.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Skarga o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego jest kierowana przez Komisję lub inne państwo członkowskie przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku. Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się nałożenia kar pieniężnych. W przypadku niepoinformowania Komisji o krajowych środkach transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu jej przedstawienia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Państwa członkowskie mogą wnieść skargę o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko innemu państwu członkowskiemu (art. 259 TFUE). W tym celu muszą najpierw przedłożyć sprawę Komisji. Następnie zainteresowane państwa przedstawiają swoje uwagi, a Komisja wydaje uzasadnioną opinię, której brak nie uniemożliwia jednak wniesienia skargi do Trybunału Sprawiedliwości.

² Konkretnie art. 34 i 35 TFUE, w myśl których ograniczenia ilościowe w przywozie lub wywozie oraz wszelkie środki o skutku równoważnym są zakazane między państwami członkowskimi. Środki utrudniające transport międzynarodowy na terytorium państwa członkowskiego lub z jego terytorium, bądź po prostu odbywający się tranzytem przez to terytorium, należy uznać za środki o skutku równoważnym do ograniczenia ilościowego zarówno w przywozie, jak i wywozie.

³ Austriacka autostrada Doliny Innu przebiega przez Tyrol, od Kufstein na północnej granicy z Niemcami do Zams na zachodzie kraju. Na wysokości Innsbrucku łączy się ona z autostradą Brenner, która prowadzi w kierunku południowym do granicy z Włochami.

⁴ Wyroki: z dnia 15 listopada 2005 r., *Komisja/Austria* (C-320/03, „wyrok Brenner I”; zob. także komunikat prasowy nr 97/05); z dnia 21 grudnia 2011 r., *Komisja/Austria* (C-28/09, „wyrok Brenner II”; zob. także komunikat prasowy nr 138/11).

⁵ [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/CE](#) z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy.

⁶ W kierunku Innsbrucka autostradą A12, od przejścia granicznego w Kufstein.